

HÖGSKOLAN
DALARNA

Examensarbete

Kandidatexamen

Män som våldsoffer i nära relationer

En kvalitativ studie om samhällets hjälpinsatser för män i en utsatt situation

A qualitative study of society's relief efforts for men in a vulnerable situation

Författare: Amanda Belin & Ebba Hamberg

Institution: Högskolan Dalarna

Handledare: Peter M. Jansson

Examinator: Jessica Wide

Ämne/huvudområde: Sociologi

Kurskod: SO2009

Högskolepoäng: 15 hp

Examinationsdatum: 2022-06-10

HÖGSKOLAN
DALARNA

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker Open Access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet.

Open Access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten Open Access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (öppet tillgänglig på nätet, Open Access):

Ja

Nej

Högskolan Dalarna – SE-791 88 Falun – Tel 023-77 80 00

Sammanfattning

Syftet med denna studie är att undersöka och ta reda på hur stödet i samhället ser ut när en man utsätts för våld av en kvinna i en nära relation, men även att utifrån det kunna bidra med kunskap kring ämnet "män som våldsoffer i en nära intim relation". För att kunna besvara syftet och frågeställningarna använde vi oss av en kvalitativ ansats med ostrukturerade intervjuer som metod. Sju socialsekreterare som arbetar inom socialtjänsten med våld i nära relationer i kommuner i olika län i Sverige intervjuades. Informanternas svar jämfördes och analyserades sedan med hjälp av tidigare forskning inom området samt teorier inom kvinnors våld mot män i intima partnerrelationer. De slutsatser vi kunnat dra genom denna studie är att socialsekreterare inom socialtjänsten inte känner att det har likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda män och att de saknar kunskap och verktyg för att kunna hjälpa män som blir eller har blivit utsatta för våld i en nära relation.

Nyckelord: Våld, Maskulinitet, Nära relationer, Våldsoffer.

Abstract

The purpose of this study is to investigate and find out how the support in society looks when a man is exposed to violence by a woman in intimate partner relationship, but also to be able to contribute knowledge about the topic “men as victims of violence in intimate partner relations”. In order to answer the purpose and the questions, we used a qualitative approach with unstructured interviews as a method. Seven social secretaries who work in social services with violence in close relationships in different parts of Sweden were interviewed. The informants' answers were compared and then analyzed with the help of previous research in the field as well as theories in women's violence against men in intimate partner relations. The conclusions we have been able to make through this study are that social secretaries in social services do not feel that they have equivalent help to offer men and that they lack knowledge and tools to be able to help men who are or have been exposed to violence in an intimate partner relationship.

Keywords: Violence, Masculinity, Intimate partner relationship, Victims of violence.

Förord

I enlighet med traditionen vill vi börja vår c-uppsats med att rikta ett stort tack till alla som bidragit till studien. Ledningen och lärarna samt kursansvariga på Samhällsvetarprogrammet vid Högskolan Dalarna. Ett särskilt stort tack vill vi rikta till vår handledare Peter M. Jansson för all kunskap, stöttning och peppning du bidragit med.

Likaså vill vi rikta stort tack till våra familjer och vänner som har gett oss ett utomordentligt stöd och haft ett stort tålamod under tiden för vårt uppsatsskrivande. Det största tacket vill vi dock rikta till våra respondenter, era kunskaper, erfarenheter och visdom har varit ovärderliga för vår studie. Vi hoppas att vi har kunnat bidra till en realistisk bild av verkligheten.

Amanda Belin & Ebba Hamberg , 2022

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Syfte och frågeställning	2
1.2 Disposition	2
2. Bakgrund	4
2.1 Problemformulering	4
2.2 Avgränsning	4
2.3 Begreppsdefinition- våld i nära relationer	5
2.4 Forskning om kvinnors våld mot män i intima partnerrelationer	5
2.5 Svensk forskning om kvinnors våld mot män i intima partnerrelationer	8
2.6 Svenska hjälporganisationer för våld i nära relationer	11
2.7 Sammanfattning av tidigare forskning	13
3. Metod och material	15
3.1 Val av metod	15
3.2 Urval och population	16
3.3 Datainsamlingsmetod	16
3.4 Analysmetod	17
3.5 Etiska överväganden	19
3.6 Tillförlitlighet	20
4. Resultat och analys	22
4.1 Presentation av intervjupersonerna	22
4.2 Har socialtjänsten likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda till män som blir utsatta för våld i en nära intim relation som det gör till kvinnor?	23
4.3 Får socialsekreterare som arbetar med våld i nära relationer den kunskap och den utbildning de behöver för att kunna hjälpa män som är utsatta för våld i en nära intim relation?	27
4.4 Slutsatser för studien	31
5. Avslutande diskussion	33
5.1. Metoddiskussion	33
5.2 Resultat- och analys diskussion	34
5.3 Förslag till vidare forskning	35
Referenslista	36
Bilagor	39
Bilaga 1	40
Bilaga 2	41
Bilaga 3	42
Bilaga 4	44

1. Inledning

Mäns våld mot kvinnor i nära intima relationer har under senaste tiden fått mycket uppmärksamhet. 2021 kom regeringen med ett åtgärds paket för att intensifiera arbetet mot mäns våld mot kvinnor, där de tydligt markerar att mäns våld mot kvinnor ska upphöra och att våldet ska förebyggas och att de män som begår brott mot kvinnor ska straffas.

Regeringen belyser även i deras åtgärds paket att kvinnor som utsätts för brott ska få den hjälp som de behöver.

Regeringens åtgärds paket ledde även till förändringar i socialtjänstlagen (SoL, 2001:453), hälso- och sjukvårdslagen (HSL, 2017:30), patientsäkerhetslagen (PSL, 2010:659) och offentlighets- och sekretesslagen (OSL, 2009:400), 1 augusti 2021.

Enligt 5 kap. 11 § SoL innebär en skyldighet för socialnämnden i varje kommun att ansvara och verka för att den som utsätts för våld i en nära relation samt dennes närstående ska få den hjälp och de stöd som de behöver.

Med detta arbete vill vi ta reda på vilka hjälpinsatser varje enskild kommuns socialtjänst kan erbjuda männen som är eller har varit utsatta för våld i en nära relation och när kvinnan är den som utövar våldet.

När man kollar närmare på vad lagar och myndigheters fokus ligger i Sverige när det gäller våld i nära relationer ser det oftast ut på så sätt att kvinnan är offret och mannen är förövaren.

I en strategi som regeringen har tagit fram (Skr. 2016/17:10) beskrivs det att den arbetar mot prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck. Den långsiktiga strategin ska förbättra arbetet mot mäns våld mot kvinnor för att nå målet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Den fokuserar mestadels på mannen som förövaren eftersom att de vill lägga störst fokus på just stöd till våldsutsatta kvinnor och att motarbeta vad de kallar "destruktiv maskulinitet", men även att belysa att män har som ansvar att stoppa våldet (Skr. 2016/17:10).

Regeringen lyfter även fram ett beslut om förebyggande av våld i nära relationer i form av en lagrådsremiss. Denna lagrådsremiss sätter ett större fokus på just våld offren och vad som kan göras för att på bättre sätt skydda dem. Regeringen tar upp att våld i nära relationer ska

upphöra men det är tydligt att fokuset mest ligger på just mäns våld mot kvinnor i nära relationer (Regeringskansliet, 2021).

1.1 Syfte och frågeställning

Vår målsättning och syfte med denna studie är att undersöka om det finns likvärdiga hjälpinsatser i samhället för män som är utsatta för våld i en nära intim relation som för kvinnor i en likvärdig situation. Vårt syfte är även att nå en djupare förståelse kring om socialsekreterare som arbetar med våld i nära relationer inom socialtjänsten anser sig ha den kunskap och den utbildning de behöver för att kunna hjälpa och stötta män som är utsatta för våld i en nära intim relation.

Våra frågeställningar är:

- Har socialtjänsten likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda till män som blir utsatta för våld i en nära intim relation som det gör till kvinnor?
- Får socialsekreterare som arbetar med våld i nära relationer den kunskap och den utbildning de behöver för att kunna hjälpa män som är utsatta för våld i en nära intim relation?

1.2 Disposition

I det första kapitlet har vi en inledning av ämnet vi undersöker, syftet, frågeställningar och avgränsning presenteras även här. I det andra kapitlet presenterar vi vår bakgrund där forskningsläget beskrivs, först utifrån det internationella perspektivet och sedan utifrån det svenska forskningsperspektivet. Vidare i kapitel tre går vi sedan igenom den valda metoden, etiska övervägningar etcetera. Sedan kommer kapitel fyra där vi presenterar de resultatet vi fått fram samt analyserar och kopplar samman de med de teorier som vi tidigare har belyst. Avslutningsvis för vi en diskussion och drar slutsatser kring det vi har kommit fram till i vår studie.

Under denna studie har haft ett nära samarbete mellan varandra då det var viktigt för oss båda att vara lika insatta i varje del utav studien. För att detta skulle vara möjligt har vi haft dagar och tider där vi stämt av, diskuterat och delat upp olika ansvarsområden. Kommunikationen

har skett till största delen via telefon. De vi har gjort är att vi tillsammans har kommit överens om olika ansvarsområden för att sedan diskutera detta ihop vilket vi har tyckt varit ett vinnande koncept då vi hela tiden har varit lika insatta i varje del av studien.

2. Bakgrund

I detta avsnitt redovisar vi hur forskningsläget ser ut. Först kommer vi att presentera problemformuleringen. Efter det definieras våld i nära relationer, sedan presenteras ett urval av forskning om kvinnors våld mot män i intima par relationer, sedan presenteras den svenska forskningen av ämnet. Efter detta presenteras även hjälporganisationer som arbetar för våld i nära relationer i Sverige.

2.1 Problemformulering

Under det senaste åren har det uppmärksammats och pratats mycket om våld i nära relationer, där kvinnan ses som offret och mannen som förövaren. De arbete som skett i och med att regeringen har utformat ett åtgärds paket gällande våld i nära relationer har även belyst män som förövaren och de menar att det är männen som bör straffas och kvinnor ska få skydd. De vi upptäckt och sett som ett problem är att det kanske inte alltid är mannen som är förövaren och kvinnan offret utan att det även finns relationer där våld uppstått i en situation där kvinnan även kan vara förövaren och mannen vara offret, men en situation där en man är ett våldsoffer är något som inte verkar tas lika allvarligt.

Med den bakgrunden har vi valt att undersöka hur samhällets hjälpinsatser ser ut för män som är eller har varit utsatta för våld i en nära relation.

2.2 Avgränsning

I studien avgränsar vi oss till socialsekreterare som arbetar inom socialtjänsten i olika kommuner i olika län i Sverige som har som arbetsuppgift att arbeta med frågan våld i nära relationer och våld mot kvinnor. För att få en geografisk spridning på resultatet har vi valt kommuner i länen Jämtland, Västmanland, Dalarna, Örebro, Västra Götaland, Norrbotten och Gävleborgs län.

I denna studie kommer vi att begränsa oss till att endast undersöka män som våldsoffer i nära relationer, med en nära relation så syftar vi på en kärleksrelation eller en intim relation mellan en man och en kvinna.

2.3 Begreppsdefinition- våld i nära relationer

En nära relation enligt polisens hemsida är när personer är gifta, samboende, särboende eller har gemensamma barn. En nära relation är även barn, föräldrar och syskon (Polisen, 2020). Mäns våld mot kvinnor som är ett annat begrepp inbegriper enbart mäns våld mot kvinnor. Familjevåld är ytterligare en definition som även inbegriper våld mot anhöriga och barn. Eftersom vi vill studera våld i båda riktningarna i en relation mellan heterosexuella partners använder vi begreppet våld i nära relationer

Enligt Nationellt centrum för kvinnofrid (2022) innebär våld i nära relationer att en person blir utsatt för våld av en person som den har en nära relation eller starka känslomässiga band till. Begreppet våld i nära relationer är inte bara fysiskt våld utan kan även innefatta psykiskt våld i en parrelation, familjerelation eller en syskonrelation (NCK, 2022).

2.4 Forskning om kvinnors våld mot män i intima partnerrelationer

Kelly & Johnsson (2008) är professorer i sociologi som har forskat inom ämnet våld i nära relationer internationellt. Kelly & Johnson har i sitt empiriska material, tillsammans med andra forskare funnit att det finns olika typer av våld när det gäller just våld i nära relationer som de kallar för Situational couple violence (situationsvåld), Violent resistance (försvarsvåld), Coercive controlling violence (kontrollvåld) och Separation-instigated violence (separationsvåld).

Kelly & Johnsson (2008) menar att skillnaderna mellan kontroll våld (Coercive controlling violence) och situationsvåld (Situational couple violence) är det som haft störst genomslag i forskningen samt inom tillämpningar i socialtjänst, terapier etcetera.

Kelly & Johnsson (2008) menar att kontroll våld är att jämföra med patriarkal terrorism, dvs en man som dominerar och kontrollerar sin kvinnliga partner och där våldet används som en del av kontrollen. Situations våld däremot handlar om vad man tidigare kallade för gräl våld, dvs där våldet inte har med kontroll att göra utan endast baseras på osämja och gräl. Kelly & Johnson (2008) visar att situationsvåld är det i särklass vanligast i frekvens men mindre allvarligt än kontroll våld som till omfattning är mindre vanligt än situationsvåld.

Denna typologi ska enligt Kelly & Johnson (2008) kunna hjälpa förfaranden i brottmålsdomstolar när det gäller beslutsfattande, sanktioner och behandlingsprogram i de fall då det förekommit våld i nära relationer. Genom att differentiera våldet kan således

behandlingsprogram och bedömningsprotokoll göras mer skräddarsydda för varje enskild situation både för män och kvinnor.

Kelly & Johnson (2008) vill även undersöka diskurserna kring kvinnors våld mot män. I avhandlingen Kelly & Johnson (2008) beskrivs det att tidigare studier har visat att kvinnor har varit lika våldsamma som män i nära relationer men att det är många förespråkare för våld i nära relationer som valt att starkt avvisa eller ignorera dessa studier eftersom att de ansågs vara oförenliga med förespråkarnas egna upplevelser i domstolar, jourer och sjukhus. Kelly & Johnson (2008) beskriver även att det våld som kvinnor utövar i nära relationer har under en lång tid endast karaktäriseras som försvarsvåld (violent resistance) av kvinnoförespråkare och kliniska forskare.

I det engelska språket används uttrycket *“battered wife”* eller *“battered women”* ofta för att beskriva en kvinna som befinner sig i ett våldsamt förhållande där hon är offret. I den vetenskapliga artikeln tas det fram ett exempel på hur våld i nära relationer har beskrivits, vem som är offret och vem som är förövaren:

“The victims were most notably described by Walker (1979) and others as “battered women”, and the male perpetrators were labeled “batterers”. This early and important recognition and conceptualization of intimate partner violence has guided policy, law, education, and interventions to date.” (Kelly & Johnson, 2008:1).

Kelly & Johnson (2008) menar således att denna terminologi har bidragit till hur synen på män som förövare och kvinnor som offer ser ut idag. Man har dock sett att en del förespråkare för kvinnoorganisationer har funnit att termen *“battering”* i samband med våld i nära relationer kan hindra förbättringar av diverse behandlingsprogram och bedömningsprotokoll eftersom att det är starkt kopplat till bilden av att kvinnan är offret och mannen är förövaren Kelly & Johnson (2008).

Swan och Snow (2010) är de mest prominenta och citerade forskarna inom området kvinnors våld mot män i nära intima relationer. Båda forskarna har arbetat med empirisk forskning och begreppsutveckling samt arbetat med att bygga upp en teoretisk ram för att förstå denna typ av våld i nära relationer. I deras forskningsartikel (Swan et al. 2010) lyfter de ämnet, kvinnors våld mot män i nära relationer med det främsta syftet att informera professioner som arbetar

med kvinnor som utövar våld i en nära relation att det kan fatta lämpliga beslut baserat på forskningen. I deras artikel poängterar de att det finns olika typer av våld som kan uppstå i en partnerrelation. De har kommit fram till följande slutsatser:

1. Kvinnor utövar vanligtvis våld när de själva blir utsatta för våld från en man i en parrelation, så kallat försvarsvåld i Kelly & Johnsons (2008) typologi.
2. Män och kvinnor utövar likvärdigt mycket fysisk och psykiskt våld i aggression men att det finns forskning som påvisar att män utövar sexuella övergrepp, kontroll samt förföljelser i högre utsträckning än kvinnor samt att kvinnor oftast skadas mer under en incident än vad män gör när våld förekommer i hemmet.
3. Män och kvinnor är lika benägna att ta första steget till att använda "situationsberoende våld" i en nära relation men i relationer där allvarigare våld uppstår som "intim terrorism" är det vanligast att det är män som är förövaren och kvinnan offret.
4. När en kvinna utövar fysisk våld mot en man är det vanligt att det är i självförsvar medan att när en man utövar fysisk våld mot en kvinna är drivkraften kontroll.
5. Det finns studier av par som lever i en ömsesidigt våldsamt relation där det visat sig att det finns fler negativa effekter på kvinnan än för mannen.
6. Eftersom att det finns många skillnader i beteenden och motivation mellan kvinnors och mäns våld är behandlingsmetoder för partnervåld som är baserade på manliga modeller inte lika effektiva för kvinnor.

Sammanfattningsvis visar författarna (Swan och Snow, 2010) att det finns olika former av våld när kvinnan är förövaren och mannen offret. De skriver även att i de fall som kvinnan är den som utövar våld mot en man i en nära relation även själv blivit utsatt för våld av mannen. Författarna menar att i de fallen som kvinnan utsatts av våld är våldet grövre vilket gör det viktigt att poängtera av säkerhetsskäl att man måste förebygga våld i alla relationer oavsett vem som är offer eller förövare samt att veta grunden till varför våldet uppstått.

2.5 Svensk forskning om kvinnors våld mot män i intima partnerrelationer

Våld och våldsutövare

Socialstyrelsen har publicerat en rapport som heter “behandlingsmetoder för personer som utövar våld” (Socialstyrelsen, 2020). I rapporten kan man läsa att Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att framställa metoder med syftet att stödja regeringens strategi att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor (Motion 2016/17:3551). I denna avhandlingen redovisar Socialstyrelsen att de i en befolkningsundersökning av Brottsförebyggande rådet (2013) fann att 25,5 procent av kvinnorna och 16,8 procent av männen hade blivit utsatta för våld i en nära relation någon gång under sitt liv. En majoritet av dessa människor hade utsatts för psykiskt våld, och ungefär hälften hade utsatts för fysiskt våld (15,0 % kvinnor och 8,1 % män). År 2012 var även psykiskt våld vanligast men skillnaderna mellan de två könen var små (6,8 % kvinnor och 6,2 % män). Det var en liten skillnad mellan kvinnor och män när man kollade på vilka som hade utsatts för fysiskt våld (2,2 % kvinnor och 2,0 % män). Grov misshandel var 0,5 % för både män och kvinnor. Det grova våldet gjorde större skada mot kvinnorna, den andel kvinnor som sökte hjälp hos en läkare, sjuksköterska eller tandläkare efter att det utsatts för fysiskt våld i en nära relation var 29,1 % och för män var det 2,4 % (Socialstyrelsen, 2020:10-11).

Socialstyrelsen tar upp att den vanligaste typen av våld är kränkningar i nära relationer (Socialstyrelsen, 2020:10). I rapporten beskrivs även Kelly & Johnsons (2008) olika typer av våld och när de intervjuade olika behandlare som jobbar med våld i nära relationer beskrevs det att det flesta behandlarna bedömde att situationsvåld är den form av våld som är vanligast (Socialstyrelsen, 2020:17).

Situations våldet beskrivs i Socialstyrelsens avhandling (2020) som ett resultat av svårigheter att hantera konflikter och kontrollera ilska utifrån Johnsons typologi. Det som skiljer situationsvåldet från kontroll våldet är att situationsvåld inte har sin grund i att en av parterna i ett förhållande vill ha kontroll över den andre. Grunden ligger i att det är dålig kommunikation mellan parterna och argumentation förmågan är förmodligen låg. Denna typen av våld utövas av både män och kvinnor och många gånger av båda parterna, det har då visats att båda parterna sällan är rädda för varandra i dessa situationer.

Man fann även att de män som utövar den här typen av våld sällan har mer patriarkala värderingar i jämförelse med män som inte använder situationsvåld mot sin partner (Socialstyrelsen, 2020). Den större delen av kvinnor som var i skyddade boenden hade varit med om den typen av våld som kallas för kontroll våld men situationsrelaterat våld är fortfarande den vanligaste typen av våld i nära relationer enligt Johnson (Socialstyrelsen, 2020). Till skillnad från situationsvåld handlar således kontroll våld enligt Johnsons typologi om att ha kontroll över sin partner. Personen som utövar denna typen av våld kan övervaka sin partner, begränsa sin partner från att träffa vänner/familj osv, detta våld har även en tendens att övergå till fysiskt våld. Man har funnit att kontroll våld utövas i större delen mest av män och dessa män har ofta kvinnofientliga attityder (Socialstyrelsen, 2020). Av de behandlarna som intervjuades beskrevs det att de individerna som använde kontroll relaterat våld var av en mindre grupp. Dessa individer söker oftast inte hjälp för sina handlingar genom att gå till någon behandlingsverksamhet heller och detta kan bero på ett flertal olika saker, t.ex. att individen har någon slags personlighetsstörning såsom narcissism vilket kan göra att individen inte anser att han/hon har gjort något fel (Socialstyrelsen, 2020).

Maskulinitet och våld i nära relationer

I en undersökning av Kullberg et al. (2015) beskrivs det att hegemonisk maskulinitet kopplas ihop med auktoritet, styrka och kontroll medans *män som offer* kopplas ihop med motsatta egenskaper. Män som brottsoffer är inte lika "accepterat" som kvinnor eftersom att den större delen av våldsstatistiken som gäller våld i nära relationer består av män som förövare. Det har även gjorts en undersökning av socialarbetare, vårdpersonal m.m. och vad de har för bild av hur ett våldsoffer ser ut. Det visade sig att de tänkte på kvinnor och barn som brukar ha den mer svaga positionen. Det har även visats i forskning att män som är våldsoffer ses som mindre trovärdiga när de bemöts av personer som jobbar inom området (Kullberg et al. 2015).

På hemsidan för statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) tar det upp att det i Sverige anmäldes år 2011 över 12000 fall av misshandel av kvinnor till polisen, i dessa fall var kvinnan i en relation till förövaren. Med den statistiken till grund finns det nästan 50 olika intresseorganisationer, kriminalvård, mottagningar som arbetar med behandling för personer som utövat våld mot en person som de är i relation med. Den behandling som idag finns för män som utövar våld finns bland annat enskild behandling samt gruppbehandlingar,

behandlingar inom kriminalvården samt mansmottagning mot våld. All behandling som riktar sig mot män som utövar våld i en nära relation är baserad på forskning och studier. Men det finns inga studier eller behandlingar för kvinnor som utövar våld i en nära relation. Inga studier identifierades som undersökt behandling av kvinnor som brukar våld i nära relationer (SBU, 2012).

På jämställdhets myndighetens hemsida beskrivs den nationella strategin som finns för att förebygga mäns våld mot kvinnor. Det finns en tydlig feministisk referensram för den politik som styrs när man kollar på det som skrivs. Myndigheten tar upp en skrivelse som ska stödja jämställdhetspolitiken, denna skrivelse heter "Makt, mål och myndighet - feministisk politik för en jämställd framtid" (Jämställdhetsmyndigheten, 2022). Strategin ska förebygga våld i nära relationer, men strategin trycker särskilt på skydd för kvinnor och barn. Mäns delaktighet i våldet är något som tas upp som en stor del i strategin, just att män är de som utövar våld och kvinnor är de som blir utsatta för våld.

2.6 Svenska hjälporganisationer för våld i nära relationer

Kvinnojourer

Nationellt centrum för kvinnofrid tar på sin hemsida (NCK, 2022) upp att det i Sverige finns runt 200 kvinnojourer som arbetar med kvinnor och barn som är eller som har varit utsatta för våld i nära relationer. Skyddade boende är tillgängligt för kvinnor och barn som befinner sig i en farlig situation och det finns cirka 280 stycken idag. Kvinnojourer skapades för att ge skydd och hjälp till kvinnor och barn som blivit utsatta för våld av män eftersom att det till en början inte fanns något riktigt stöd för dessa våldsoffer och antalet kvinnojourer har ökat från endast 2 stycken till över 200 stycken de senaste 40 åren (NCK, 2022).

På Nationellt centrum för kvinnofrids (NCK, 2022) hemsida beskrivs deras mål vilket är att förbättra arbetet med att motverka våld mot kvinnor och barn, kvinnojourerörelsen har även haft en stor del i att få diskursen kring mäns våld mot kvinnor mer synlig i samhället. Fokuset ligger således på att skydda kvinnor och barn och att lyfta fram mäns våld mot kvinnor.

Enligt kvinnohuset Örebro är deras främsta mål med organisationen att “nä ett jämställt samhälle fritt från våld” (Kvinnohuset Örebro, u.å.). Detta görs genom att ge kvinnor skydd men även stöd när de har utsatts för våld. De skriver att de erbjuder skydd till våldsutsatta kvinnor och barn och under rubriken: *vad är våld?* tar de upp två olika situationer där våld kan förekomma. Det första är våld mot kvinnor i nära relationer och den andra är hedersrelaterat våld. Under hedersrelaterat våld nämns det att män och pojkar kan bli utsatta för hedersrelaterat våld om de avviker från den manliga könsrollen, däremot fokuseras texten på just kvinnor som våldsoffer (Kvinnohuset Örebro, u.å.). Denna kvinnojouren arbetar framförallt med kvinnor som våldsoffer, de nämner dock kort att pojkar och män även kan utsättas för hedersrelaterat våld och att även män kan få stöd i detta sammanhang.

På Lidingö kvinnojour har de en rubrik som heter *om våld* där det för det mesta beskrivs vad våld är i kontexten där kvinnan är våldsoffret, våld mot barn och hedersrelaterat våld tas även upp här som på kvinnohuset Örebros hemsida. Det sägs även på Lidingö Kvinnojours

hemsida att män och pojkar kan vara offer för hedersrelaterat våld (Lidingö kvinnojour, u.å.). De skriver under fliken *vilka rättigheter har jag?* att:

“alla som har utsatts för våld i nära relationer har rätt till stöd och skydd från samhället”
(Lidingö kvinnojour, u.å.).

Kvinnofridslinjen

Kvinnofridslinjen är en stödlinje för personer, framförallt kvinnor, som utsatts för någon typ av våld. Vare sig det är psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld kan man vända sig hit för att ställa frågor eller bara för att prata om sin situation helt kostnadsfritt. På uppdrag av regeringen startade NCK (Nationellt centrum för kvinnofrid) kvinnofridslinjen.

De som jobbar med att svara på dessa samtal är sjuksköterskor men även socionomer och de har tystnadsplikt. Stödet här kommer från personer som har utbildning och erfarenhet inom området. (Kvinnofridslinjen, 2022). På deras hemsida står det att våldsutsatta män kan ringa för att få stöd, men de står även att de har en begränsad kunskap om vart våldsutsatta män kan vända sig (Kvinnofridslinjen, 2022).

Mansjouren

I Sverige idag finns det inte många resurser för män till skillnad från vad det finns för kvinnor. På Riksdagens hemsida (2012) nämns det att det har funnits en organisation som hette *Sveriges mansjourers riksförbund* (SMR), denna organisation skapades för att erbjuda hjälp till utsatta män, dock är organisationen inte aktiv längre. Anledningen till att Sveriges mansjourers riksförbund (SMR) inte längre finns handlar om att Socialstyrelsen inte gav något statligt stöd till denna organisation, däremot får organisationer som jobbar med inriktning mot kvinnor, som kvinnojourerna stöd från Socialstyrelsen (Riksdagen, 2012). Det finns idag en nationell mansjour i Stockholm som jobbar med ge stöd via telefon till både män och kvinnor, men det är framförallt en plats för att män som ringer in ska kunna känna sig välkomna att prata om sina känslor och andra problem. Det går att prata anonymt om till exempel relationsproblem, våld, hot m.m. och individen som ringer till mansjouren kan vara både förövare och offer (Mansjouren, 2022).

Mansjouren i Stockholm har som mål att vidareutveckla samarbeten med kvinnojourer, skolor, polisen, kommuner och landsting för att kunna bidra med de resurser som de besitter. På denna mansjouren har de inte någon behandlande verksamhet, det stöd som ges är i form av samtalsstöd, volontärerna som jobbar på jouren behöver således inte ha någon slags utbildning inom området (Mansjouren, 2022). På Gagnef kommuns hemsida under *stöd, omsorg & vård* listats den nationella mansjouren men även en killjour som är i samarbete med mansjouren (Gagnef, 2022).

På flera kommuners hemsidor finns det många resurser för kvinnor som listas upp medans mansjouren i Stockholm ofta är den enda som specifikt riktar sig mot män. På Gagnef kommuns hemsida kan man endast finna de två jourerna ovan för män, för kvinnor finns kvinnofridslinjen och kvinnojourer i Vansbro, Leksand samt Gagnef (Gagnef, 2022). På Falu kommuns hemsida finns kontakter till en kvinnojour, kvinnofridslinjen och terrafem vilket är ett stöd för kvinnor som inte pratar svenska. Det enda stödet för män är nationella mansjouren i Stockholm (Falun, 2021). Som tidigare nämnts står det på kvinnofridslinjens hemsida att våldsutsatta män kan ringa för att få stöd, men att de har en begränsad kunskap om vart våldsutsatta män kan vända sig (Kvinnofridslinjen, 2022).

2.7 Sammanfattning av tidigare forskning

Tidigare forskning (Swan et al. 2010; Kelly & Johnson, 2008) visar att kvinnor i en del fall har varit lika våldsamma som männen i nära relationer. Vid undersökning av det som kallas för situationsvåld har man sett att både kvinnor och män är lika benägna att börja använda denna typen av våld, men när det kommer till grövre typer av våld är det vanligare att kvinnan utsätts för detta och att mannen är förövaren. I Socialstyrelsens avhandling (2020) tar de upp att Brottsförebyggande rådet gjort en undersökning där det år 2012 visats att grov misshandel var 0,5 % för både män och kvinnor men att det grova våldet skadade kvinnorna mer. Det grova våldet är dock inte den vanligaste typen av våld i nära relationer enligt socialstyrelsen, det vanligaste är situationsvåld där kränkningar och andra konflikter uppstår.

Eftersom att denna typen av våld är vanligast och det visats att män och kvinnor använder det ungefär lika mycket kan det stora fokuset på just “mäns våld mot kvinnor” och institutioners

syn på mannen som den som är förövaren förhindra utvecklingen av bättre behandlingsprogram för både män och kvinnor enligt Kelly & Johnsson (2008). Det har visats att det stora fokuset på män som de som utövar våld mot kvinnan har bidragit till att män som söker hjälp inte anses som trovärdiga av de som jobbar med att förebygga våld i nära relationer (Kullberg et al, 2015).

3. Metod och material

I detta kapitel kommer den valda metoden att presenteras samt den forskningsdesign som vi följt under vårt arbete. Vi kommer även redovisa vårt tillvägagångssätt när det gäller urval, analysmetod, etiska överväganden samt hur vi har resonerat kring arbetets validitet och reliabilitet.

3.1 Val av metod

I denna studie har vi använt oss av en kvalitativ ansats. Enligt Bryman (2018) förklaras en kvalitativ ansats som en metod som är inriktad på ord och förståelse till skillnad från den kvantitativa ansatsen som utgörs till stor del av siffror, samband och statistik.

Enligt Bryman (ibid.) kallas den ståndpunkt som den kvalitativa forskning har för en tolkningsinriktad modell baserat på att forskaren söker kunskap som går att finna i informanternas egen förståelse och tolkning av deras egna verklighet och miljö som de befinner sig i.

Bryman (2018) menar att de generaliserbara slutsatser man har för avsikt att få fram i en kvalitativ forskning skiljer sig från det kvantitativa tillvägagångssättet som inte har för avsikt att generalisera ett resultat till en population utan istället har som avsikt att generalisera resultatet till en teori som sedan kan användas i andra situationer (Bryman, 2018).

Vi har en förhoppning med denna studie att nå ett resultat som genom generalisering kan bidra till en ökad förståelse kring män som våldsoffer i en nära intim relation. Kvale och Brinkmann (2014) skriver att man med ett kvalitativt tillvägagångssätt har som mål att genom att generera en djupare förståelse med beaktande till forskningsresultatens sammanhang sedan kan använda dessa som riktlinjer i liknande situationer.

I denna studie har vi valt att utgå från en kvalitativ ansats med sju intervjuer (se Bilaga 2, s. 41). Målet med intervjuerna var att få svar på studiens syfte och frågeställningarna.

Till en början var vår tanke att använda oss av de semistrukturerade intervjuerna då semistrukturerade intervjuer är en intervjuform som är mer öppen, där respondenterna får samma förutbestämda frågor samt att forskaren ges möjligheten att själv styra följdfrågorna (Bryman, 2018). Men när vi kom i kontakt med den första intervjupersonen upptäckte vi att det räckte med att ställa två frågor för att få svar på vår frågeställning. Därför valde vi att byta

till att använda oss av ostrukturerade intervjuer istället. De ostrukturerade intervjuerna påminner enligt Bryman (2018) mer om ett öppet samtal där forskaren kan ställa en fråga som intervjupersonen kan svara på samt associera fritt. Bryman (2018) menar att en ostrukturerad intervju även gör det möjligt för forskaren att ställa följdfrågor utifrån relevans.

3.2 Urval och population

Vilka personer som man väljer att intervju, hur många personer som ska intervjuas samt vilka frågor som ska ställas i en studie är viktiga frågor att fundera över innan man ska genomföra intervjuerna inom den kvalitativa metoden (Dalen, 2015).

För att hitta de personer som vi ville intervju i denna studie valdes ett målinriktat urval. Bryman (2018) förklarar att ett målinriktat urval används när forskaren har en önskan om relevanta personer att intervju som är intressanta för studiens innehåll. Vi har sen tidigare kunskap om att socialtjänsten i varje kommun har skyldighet enligt socialtjänstlagen att hjälpa och stötta utsatta personer i kommunen vilket vi ser som relevant i denna studie.

Vid val av intervjudeltagare har vi valt att ta kontakt med sju olika socialsekreterare som arbetar inom socialtjänsten med uppgift att hjälpa och stötta personer som lever eller har levt med våld i nära relationer. För att komma i kontakt med socialsekreterare som arbetar med våld i nära relationer sökte vi på internet och hittade nummer till socialsekreterare och för att få en spridning sökte vi i olika län (Jämtland, Västmanland, Dalarna, Örebro, Västra Götaland, Norrbotten, Gävleborgs län) och valde slumpmässigt ut en kommun i det länet. När vi fått ett ja till att medverka i en intervju mailade vi ut informationsbrevet (se bilaga 3, s 42), samtyckesblankett (se bilaga 1, s 40) och planerade in en tid för intervjun.

3.3 Datainsamlingsmetod

I en kvalitativ forskningsansats är den mest sannolika och viktigaste metoden att använda för att samla in data, intervjuer. Intervjuerna är till för att kunna bidra med mer detaljerade och intressanta svar samt med syftet att snabbt få svar som sedan kan bearbetas (Bryman, 2018). Med den bakgrunden valdes en ostrukturerad intervju som en metod för att kunna tillföra respondenternas upplevelser, uppfattningar och erfarenheter till studien. Intervjuerna som genomfördes utgick från två intervjufrågor och tog cirka 20 minuter.

Innan intervjuerna påbörjades mailade vi ut samtyckesblankett och informationsbrev (se bilaga 2 och 3 s 41-42) till respondenterna. Brevet innehöll en kort beskrivning av studiens syfte, tidsåtgång för intervjun samt frivilligheten att delta.

Sedan började vi att samla in empiri genom intervjuer. Den ostrukturerade intervjun baserades på två frågor (se bilaga 3 s 42) som var utformade baserade på våra frågeställningar i studien. Bryman (2018) menar att de ostrukturerade intervjuerna påminner mer om ett öppet samtal där forskaren kan ställa en fråga som intervjupersonen kan svara på samt associera fritt. Bryman (2018) menar att en ostrukturerad intervju även gör det möjligt för forskaren att ställa följdfrågor utifrån relevans. I våra samtliga intervjuer ställde vi våra två frågor och sen fick intervjupersonerna prata fritt.

Samtliga intervjuer skedde via telefon då det fysiska avståndet begränsade oss att träffas fysiskt. Alla intervjuer spelades in för att kunna analyseras i sin helhet efteråt. Kvale & Brinkmann (2009) påtalar i sin bok om vikten av att spela in en intervju, de menar att en inspelad intervju ger forskaren möjlighet till att fokusera helt på intervjupersonen och att ställa rätt frågor. Kvale & Brinkmann (2009) förespråkar även inspelning för att underlätta transkriberingen för forskaren som efter intervjun även ska få ner det muntliga till skrift.

Direkt efter att vi genomfört intervjuerna via telefon startade vi transkriberingen av det material vi fått in via inspelning. Vi lyssnade igenom inspelningen, skrev ner allt ordagrant för att sedan gå igenom allt noggrant igen för att få en bra förståelse och tolkning av de svar som vi fått.

3.4 Analysmetod

Vid val av analysmetod har vi valt induktiv tematisk analys. Denna metoden förklaras av (Braun & Clarke, 2006) som en metod där olika teman kan analyseras och identifieras i data. Tematisk analys är en flexibel analysmetod eftersom att den har en teoretisk frihet och kan därför användas på många olika teoriområden och ger möjlighet att använda flera olika analytiska alternativ. Tematisk analys är även enligt (Braun & Clarke, 2006) en metod som är lätt att lära sig använda eftersom att den inte är tekniskt avancerad, detta innebär att denna

analysform inte kräver att individen som använder den är erfaren i sina kunskaper gällande olika analysmetoder.

Användningen av tematisk analys börjar med att man måste komma på frågor som är relevanta för det som ska undersökas och under själva arbetet ska dessa frågor refereras tillbaka till att det finns en struktur i analysen. Eftersom att metoden är flexibel är det viktigt att behålla fokuset på det man vill analysera. Innan analysen av materialet måste ett tema även bestämmas och valet av tema kan göras genom att kolla närmare på hur väl det kan anknytas till forskningsfrågan. Val av tema behöver således inte utgå ifrån vad som är mest förekommande i materialet som analyseras (Braun & Clarke, 2006).

Braun och Clarkes (2006) menar att steget i den tematiska analysprocessen inte behöver vara en linjär process, utan de menar att forskaren kan behöva gå fram och tillbaka i de olika sex stegen utifrån behov. I denna studie var analysprocessen inte linjär. Vi ändrade teman och underteman flera gånger innan den slutliga varianten med de tre olika synvinklarna växte fram och namnen på teman ändrades flera gånger. Vi flyttade och skrev om samt gavs fler exempel innan vi ansåg att texten var klar. I figur 1 ges exempel på analysprocessen. De teman som vi fick fram genom analysprocessen var kunskapsbrist, exkludering och samhällsproblem som vägledde oss när vi skulle presentera resultatet och analysen.

Dataextrakt	Kodning	Undertema	Huvudtema
<i>”I alla utbildningsfilmer vi sett är det i princip bara våld mot kvinnor man pratar om som ett samhällsproblem, men man har inget fokus på män”.</i>	Utbildningen handlar bara om våld mot kvinnor. Inget fokus på män när det pratas om våld i nära relationer.	Bristfällig utbildning. Exkluderande av män	Kunskapsbrist

Figur 1. Exempel på analysprocessen.

Nästa steg är att välja hur djupt man vill att analysen ska gå, således kan man göra en analys på en mer ytlig nivå där man kollar på hela materialet och utifrån det ger läsaren en helhetsbild av det som analyserats. Man kan även välja att gå djupare i ett par utvalda teman vilket innebär att läsaren får en mer djup och noggrann analys av specifika områden (Braun & Clarke, 2006).

Det sista steget innebär ett val mellan en deduktiv eller induktiv analys av datan. När det gäller en deduktiv analys av data är det den valda teorin som bestämmer vad som kommer att vara relevant att ta med från intervjuer, teorin är en slags referensram som prövas mot den data som samlas in. För oss passade en induktiv ansats mer eftersom att det inte behövs någon referensram att gå efter som vid en deduktiv ansats, själva analysen styrs av den data som samlas in och detta innebär även att mindre data kommer att gå förlorat eftersom att man inte har en teori att gå efter som kan göra att mycket av datan sållas bort i början (Braun & Clarke, 2006).

3.5 Etiska överväganden

När man pratar om känsliga ämnen är det viktigt att ta hänsyn till människors integritet eftersom att det annars skulle kunna skada dem på olika sätt. Vi har i denna studie utgått från Vetenskapsrådets (2017) fyra forskningsetiska principer: *informationskravet*, *samtyckeskravet*, *konfidentialitetskravet* och *nyttjandekravet*.

Nyttjandekravet, *samtyckeskravet* och *informationskravet* har vi bemött i denna studie genom att vi gav ut information innan intervjun påbörjades om studiens syfte samt information gällande att uppgifterna de lämnar endast kommer att användas i forskningsändamål och inte kommer att användas i andra syften. Vi skickade även med en samtyckesblankett där personen som ska intervjuas ger skriftligt samtycke till att medverka i studien (se bilaga 1 , s 40).

När vi valt ut material och artiklar har vi haft *klassisk vetenskaplig oredlighet* som en viktig aspekt då Vetenskapsrådet (2017) skriver om några viktiga aspekter att ha i beaktning för att ett arbete ska anses fullständigt och inte oredligt. Vetenskapsrådets (2017) viktiga aspekter att följa för att göra arbetet fullständigt och inte oredligt, exempelvis ärlighet, rättvisa,

tillförlitlighet, objektivitet och opartiskhet och oberoende vilket vi beaktat under skrivandets gång.

Konfidentialitetskravet innebär enligt vetenskapsrådet (2017) att respondenterna ska ges konfidentialitet och att deras personuppgifter aldrig kommer att avslöjas. När vi intervjuade personerna informerade vi de om att deras personuppgifter aldrig kommer avslöjas då vi inte kommer att skriva ner deras riktiga namn och inte andra uppgifter som kan spåra informationen till den enskilde. Vi informerade även om att inspelningen kommer raderas direkt när studien är färdig.

3.6 Tillförlitlighet

Trovärdighet är enligt (Bryman, 2018) ett begrepp som är användbart i undersökningar för att kunna värdera vad för kvalitet undersökningen har. Trovärdigheten är därför en väldigt viktig del i att öka studiens tillförlitlighet. Det finns kritik mot kvalitativa undersökningar att de kan vara allt för subjektiva och att forskaren förlitar sig på sina egna tankar, och undersökningen kan förlora tillförlitlighet genom det (Bryman, 2018). På grund av detta var det viktigt för oss att se till att vi har uppfyllt de kriterier som tas upp av (Bryman, 2018) bra som möjligt.

För att uppfylla ett av de kriterierna som kallas för *reliabilitet* har vi tydligt och pålitligt beskrivit vårt tillvägagångssätt med att samla ihop datan som visas i denna studie. Vi har även försökt hålla vårt undersöknings förlopp transparent för att få en hög nivå på kvaliteten enligt vad (Bryman, 2018) beskriver.

Ett annat kriterium är *validitet*. En del av att uppfylla validitet är att ha respekterat och uppfyllt de etiska regler som finns (Bryman, 2018). Vi har utgått från Vetenskapsrådets fyra forskningsetiska principer som är: informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (Vetenskapsrådet, 2017).

Överförbarhet som enligt (Bryman, 2018) handlar om extern validitet betyder att det ska skrivas en tydlig beskrivning med en djupt ingående framställning av de forskningsfynd eller forskningsresultat som kommit fram under undersökningen. Detta gör att resultaten som funnits i forskningen kan vara användbart i andra förhållanden. Genom att endast ha haft

intervjuer med personer som jobbar på olika socialtjänster har vi fördjupat oss på det urvalet, vi har på grund av detta kunnat ge en mer fyllig och tydlig redogörelse av just socialtjänstens arbete med våld i nära relationer och deras erfarenheter. Dessa resultat kan överföras för att ge en bild av hur socialtjänsten behandlar de frågor vi ställt i vårt arbete.

4. Resultat och analys

I detta kapitel kommer vi att presentera vårt resultat och analysavsnitt genom att koppla detta till den forskning och de teoretiska utgångspunkter vi presenterat tidigare. Resultatet och analysen är baserat på sju intervjuer och uppbyggt utifrån tre teman: kunskapsbrist, exkludering och samhällsproblem.

Först har vi valt att kortfattat presentera informanterna för att sedan dela upp kapitlet utifrån våra frågeställningar “Har socialtjänsten likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda till män som blir utsatta för våld i en nära intim relation som det gör till kvinnor?” samt “Får socialsekreterare som arbetar med våld i nära relationer den kunskap och den utbildning de behöver för att kunna hjälpa män som är utsatta för våld i en nära intim relation? “. Informanterna kommer att benämnas vid fiktiva namn.

4.1 Presentation av intervjupersonerna

Alla våra informanter är utbildade till socionomer eller har en annan likvärdig treårig högskoleutbildning och samtliga informanter uppger att de i sitt arbete hanterar frågor som har med våld i nära relationer och våld mot kvinnor att göra inom socialtjänsten, antingen inom vuxenenheten eller barn-och familjeenheten i deras kommun där det kommer i kontakt med våld i nära relationer.

SOCIALSEKRETERARE /FIKTIVT NAMN	LÄN	INVÅNARANTAL I KOMMUNEN
S1 Gävleborg	Gävleborgs län	25.000
S2 Norrbotten	Norrbotten	9.000
S3 Västra Götaland	Västra Götaland	50.000
S4 Örebro	Örebro län	10.000
S5 Dalarna	Dalarna	50.000
S6 Västmanland	Västmanland	16.000
S7 Jämtland	Jämtland	5.000

4.2 Har socialtjänsten likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda till män som blir utsatta för våld i en nära intim relation som det gör till kvinnor?

Under samtliga intervjuer som vi genomfört med socialsekreterare uppger de i enlighet med varandra att de mött betydligt färre män än kvinnor som har varit utsatta för våld i en nära intim relation, om man jämför med hur många kvinnor som de har behövt hjälpa.

Socialsekreterare 1 (S1 Gävleborg), berättade under sin intervju att hon anser att de män som hon mött har blivit lika bemötta samt tagna på allvar på samma vis som kvinnorna, men att det oftast inte är lika akut när det är en man som blir utsatt för våld vilket hon menar påverkar bemötandet. Hon menar att i de fall som hon stött på en man som blir utsatt för våld i en nära relation har det handlat om psykiskt våld och inte fysiskt våld vilket då inte anses lika akut. S1 Gävleborg berättar vidare att det i den kommun som hon jobbar har funnits en mansjour, men att hon själv aldrig har varit i kontakt eller tagit hjälp utav den. S1 Gävleborg berättar vidare som svar på frågan, om socialtjänsten har likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda män som blir utsatta för våld i en nära intim relation, att:

“Jag har endast stött på en handfull män under de 12 åren jag jobbat som vikarie på socialjouren. Då har det främst handlat om psykisk misshandel, någon blev även slagen.”

Socialsekreterare 1(S1 Gävleborg) menar att hennes uppfattning är att det inte är ovanligt att det förekommer våld mot män i en nära intim relation, utan att det snarare handlar om att männen inte söker hjälp lika frekvent på grund av exempelvis skam och att de inte lever upp till den mansroll som finns i samhället om de söker hjälp.

Socialsekreterare 5 (S5 Dalarna) delar sin uppfattning med tre av det andra socialsekreterarna (S2 Norrbotten, S3 Västra Götaland, S4 Örebro), som vi intervjuat. De menar de har arbetat länge som socialsekreterare men att de inte har någon direkt erfarenhet eller kunskap kring att hjälpa män som är utsatta för våld i en nära intim relation. De berättar vidare att de aldrig hört talas om att det skulle vara mannen som är den utsatta utan att de bara har stött på kvinnor som varit offer för våld av den man som kvinnan har eller har haft en relation med.

Socialsekreterare 6 (S6 Västmanland) berättar under sin intervju att han sedan ett år tillbaka arbetat som socialsekreterare. Det första som han berättar när vi ställer frågan, om socialtjänsten har likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda män som blir utsatta för våld i en nära

intim relation, är att han har en nära vän som varit i en relation och blivit utsatt för våld. S6 Västmanland berättar att han inte visste hur han skulle stötta eller hjälpa sin vän, trots att han känner att han borde ha kunnat utifrån sin yrkesroll. S6 Västmanland berättar vidare att:

“Jag kände att det inte fanns någon form av hjälp i vår kommun som jag kunde erbjuda min kompis, min kompis stod där alldeles ensam i sin situation och stödet var obefintligt från samhället. Den här situationen skapade en sån tragiskt känsla hos mig, att jag som socialsekreterare inte kunde hjälpa min kompis så att han skulle få hjälp”

Han berättar vidare att han i denna situation sökte hjälp och stöd från sin chef gällande hans kompis situation. Han berättar att hans chef hade uttryckt att män oftast inte är offer utan att det kanske uppstått våld för att kvinnan agerat i självförsvar. S6 Västmanland menar att detta har lett till att han försökt samla information kring män som offer i nära relationer och hoppas att i framtiden kunna starta någon form av mansjour eller liknande.

De vi tydligt kan se är att socialsekreterarna som blivit intervjuade anser att det inte har likvärdiga hjälpsatser att erbjuda en man om det skulle möta en situation där mannen är utsatt för våld i en nära intim relation.

På riksdagens hemsida (2012) kan man läsa att det har funnits en organisation som hette *Sveriges mansjourers riksförbund (SMR)*, som riktade sig till män som var utsatta för våld i en nära intim situation, dock kan man läsa att organisationen inte är aktiv längre eftersom Socialstyrelsen inte gav något statligt stöd till denna organisation som de däremot gör till organisationer som riktar sig till kvinnor (Riksdagen, 2012).

De mansjourer som finns i Sverige idag är en nationell mansjour i Stockholm som arbetar genom att via telefonen ge stöd till både män och kvinnor i utsatta situationer. På mansjourens hemsida berättar de att det alltid finns en man på plats för just de män som ringer (Mansjouren, 2022). På flera av landets kommuners hemsidor kan man söka sig fram till de hjälpresurser som finns att tillgå, de man tydligt kan se är att det är många resurser för kvinnor som listas upp medans mansjouren i Stockholm ofta är den enda som specifikt riktar sig mot män. På exempelvis Gagnef kommuns hemsida kan man endast finna den ovannämnda jouren för män och en killjour som är i samarbete med samma mansjour. För kvinnor finns det ett flertal (Gagnef, 2022).

I stor kontrast till den enda mansjouren som är aktiv idag, finns det i Sverige idag runt 200 kvinnojourer (NCK, 2022). Kvinnojourernas arbete är inriktat på kvinnor och deras barn, som är eller som har varit utsatta för våld i en nära relation. Det som kvinnojourerna erbjuder till kvinnor och barn är bland annat skyddade boenden, där det finns cirka 280 stycken runt om i Sverige (NCK, 2022). Det framkommer inte någonstans att det skulle finnas någon liknande hjälpinsats för de män som är utsatta för våld i en nära relation utan då endast en telefonlinje.

Vad kan detta bero på, att ingen av de socialsekreterare som blivit intervjuade anser att det finns likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda män som blir utsatta för våld i en nära intim relation som det gör till kvinnor.

I det åtgärds paket som regeringen kom med 2021 skriver de att arbetet mot mäns våld mot kvinnor ska intensifieras, att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, att våldet ska förebyggas och att de män som begår brott mot kvinnor ska straffas. I texten läggs ett tydligt fokus på just mäns våld mot kvinnor, vilket tydligt kan tolkas som att det endast är kvinnorna som är utsatta för våld i en nära relation och att det är män som utövar våld vilket är ett samhällsproblem som måste lösas. Det framkommer ingenstans att det skulle handla om någonting annat än att det är män som är våldsutövare och kvinnorna som är offren.

Enligt Kelly & Johnsson (2008) finns det olika typer av våld när man pratar om våld i nära relationer. Kelly & Johnsson (2008) kallar dessa typer för Situational couple violence (situationsvåld), Violent resistance (försvarsvåld), Coercive controlling violence (kontroll våld) och Separation-instigated violence (separationsvåld).

Deras typologi om skillnaderna mellan kontroll våld (Coercive controlling violence) och situationsvåld (Situational couple violence) är det som haft störst genomslag i forskningen samt inom tillämpningar i socialtjänst, terapier etcetera.

Kelly & Johnsson (2008) menar att kontroll våld går att jämföra med patriarkal terrorism, dvs när det är mannen som är den dominanta och kontrollerar sin kvinnliga partner och kontrollen är en del av våldet. Med situationsvåld menar de att våldet inte har med kontroll att göra utan endast baseras på osämja och gräl. Kelly & Johnson (2008) visar att situationsvåld är det i särklass vanligast i frekvens men mindre allvarligt än kontroll våld som till sin omfattning är mindre vanligt än situationsvåld.

Nationellt i Sverige hänvisar Socialstyrelsen (2020:13-14) till denna forskning (Kelly & Johnson, 2008) som framförallt bedrivits i USA och bekräftar att man ser liknande resultat när man tillämpar typologin i Sverige. Enligt socialstyrelsen (2020:13-14) handlar kontroll

våld om att utöva våld för att övervaka och begränsa sin partner, medan situations våld beskrivs i Socialstyrelsens avhandling (2020:13) som ett resultat av svårigheter att hantera konflikter, kommunikation samt att hantera sin ilska. Denna typ av våld utövas av både män och kvinnor och många gånger av båda parter då parterna sällan är rädda för varandra i dessa situationer.

Utifrån detta teoretiska perspektiv tänker vi att kunskapen kring att det finns olika typer av våld inte har nått de som arbetar med våld i nära relationer, för om den forskningen hade nått socialsekreterarna hade de kanske varit mer öppna för att det inte bara är kvinnor som kan vara utsatta för våld i en nära relation.

Vidare som vi skrivit ovan kan man på jämställdhets myndighetens hemsida läsa en beskrivning av den nationella strategin för att förebygga mäns våld mot kvinnor.

Jämställdhetsmyndigheten belyser på sin hemsida en skrivelse som skrivits med syftet att stödja jämställdhetspolitiken, denna skrivelse heter "Makt, mål och myndighet - feministisk politik för en jämställd framtid" (Jämställdhetsmyndigheten, 2022).

I denna strategi tar det tydligt upp skydd för kvinnor och barn som lever eller har levt i en relation där våld förekommer, men de tar även upp mäns delaktighet i våldet som en stor del i strategin. De menar att det är männen som utövar våld och att kvinnor är de som blir utsatta för våld. Utifrån det vi vet från internationell forskning och vad Socialstyrelsen (2020:13) beskrivit menar vi att vi kan se tecken på att denna kunskap inte tagits i beaktning när strategin från jämställdhetsmyndigheten (2022) tagits fram.

Socialsekreterare 7 (S7 Jämtland) berättar som svar på frågan om hon anser att socialtjänsten har likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda till män som blir utsatta för våld i en nära intim relation som det gör till kvinnor:

“den hjälp som jag kunde erbjuda en man som var utsatt för våld i en nära relation har jag googlat fram, de jag kunde hitta var endast en telefonlinje för kvinnor och män. Jag kände mig nedvärderande mot mannen när jag berättade detta för honom”

Vi tänker oss att med både regeringens åtgärds paket och jämställdhets myndighetens skrivelse som bakgrund faller det sig naturligt för en socialarbetare att i dessa situationer omedvetet endast leta efter våld hos en vålds utsatt kvinna och inte leta efter vålds utsatthet hos en man. Detta verkar vara genomgående ända uppifrån regeringen, att de sprider endast

strategier och åtgärds paket som är riktade till att uppmärksamma kvinnor som är utsatta för våld i en nära relation.

Enligt Regeringens åtgärds paket (Regeringskansliet, 2021) samt genom forskning (Socialstyrelsen, 2020; Kelly & Johnson, 2008) och de svar vi fått på frågan från sju socialsekreterare från sju kommuner runt om i Sverige pekar det mot att det inte finns likvärdiga hjälpinsatser till män som är utsatta för våld av en kvinna i en intim relation, då detta till stor del pekar på bristfälliga kunskapsluckor hos både regeringen och socialtjänsten. Om regeringen hade haft en mer gedigen kunskap kring ämnet hade förmodligen socialsekreterare haft ett annat utgångsläge och förhållningssätt då de arbetar utifrån de direktiv som de fått från regeringen eftersom att de arbetar med myndighetsutövning utifrån socialtjänstlagen (SoL).

4.3 Får socialsekreterare som arbetar med våld i nära relationer den kunskap och den utbildning de behöver för att kunna hjälpa män som är utsatta för våld i en nära intim relation?

Vi frågade våra informanter om det anser sig få den utbildning de behöver för att kunna hjälpa män som är utsatta för våld i en nära intim relation. Samtliga informanter var eniga om att de gått utbildningar i hur det ska bemöta och upptäcka våld i nära relationer, men att de endast handlat om mäns våld mot kvinnor. Socialsekreterare 2 (S2 Norrbotten) berättade att hon inte hört någonting om att det även är vanligt att män kan vara offer för våld i en nära relation.

Socialsekreterare 3 (S3 Västra Götaland) berättar att hon arbetat inom socialtjänsten med både familjer och med äldre och har utifrån det gått utbildningar i ämnet “våld i nära relationer” och hon uttrycker:

”I alla utbildningsfilmer vi sett är det i princip bara våld mot kvinnor man pratar om som ett samhällsproblem, men man har inget fokus på män”.

S3 Västra Götaland berättar vidare att det aldrig varit någon som har nämnt något om att män även kan vara offer för “våld i nära relationer” men att hon givetvis själv förstår att det kan

förekomma, hon tror dock inte att det är lika vanligt då hon aldrig upplevt detta under sina fyra år som socialsekreterare.

Socialsekreterare 4 (S4 Örebro) uppger att hon arbetat som socialsekreterare i sin kommun i fem år, och att hon vid ett tillfälle haft ett ärende där kvinnan påstod att hon blev slagen av mannen och mannen påstod att det var kvinnan som var psykiskt sjuk och att det alltid var hon som börjat och att han alltid bara handlat i självförsvar. Hon berättar vidare att denna situation var något helt nytt för henne och att hon inte visste hur hon skulle vägleda och hjälpa paret då hon inte hade någon erfarenhet av detta. S4 Örebro svarar på frågan om socialsekreterare som arbetar med våld i nära relationer får den kunskap och den utbildning de behöver för att kunna hjälpa män som är utsatta för våld i en nära intim relation så här:

“Jag önskar att jag hade fått mer utbildning och kunskap genom jobbet om att män även kan vara offer i en relation och verktyg för hur man på bästa sätt kan hjälpa och stötta även männen. Vi har betydligt mer kunskap när det gäller kvinnor, då vet vi precis hur vi ska arbeta och vad det finns för hjälpinsatser att bidra.”

Socialsekreterare 5 (S5 Dalarna) berättar som svar på frågan om en situation där hon stött på en situation genom jobbet där mannen hon träffade berättade om att han får utstå våld från den kvinna som han har en relation med:

“Ingen av oss i kollegiet hade någon egen erfarenhet utav att det var mannen som var offret och vissa av kollegorna ifrågasatte till och med utredarens bedömning och misstrodde henne och frågade om det egentligen var kvinnan som var utsatt av mannen.”

Vidare berättar socialsekreterare 5 (S5 Dalarna) att denna situation var en ögonöppnare och att de verkar som att man inom myndigheter blundar för problematiken om att män även får utstå våld i nära relationer.

Citaten ovan får oss att rikta tankarna till den undersökning som Kullberg et al. (2015) genomfört. I den undersökningen beskrivs det att maskulinitet är ihopkopplat med auktoritet, styrka och kontroll till skillnad från *män som offer* som istället kopplas ihop med motsatta egenskaper. Att män kan vara brottsoffer är idag inte lika “accepterat” som kvinnor som är brottsoffer för våld i nära relationer. Kullberg et al. (2015) menar att detta kan bero på att den större delen av våldsstatistiken som gäller våld i nära relationer består av män som förövare.

Man kan tänka att det finns en underrapportering hos män eftersom att det inte ses som manligt i samhället att anmäla att de har blivit utsatta för våld av en kvinna.

Kullberg et al. (2015) berättar om att det har gjorts en undersökning av socialarbetare, vårdpersonal m.m för att se vad de har för bild av hur ett våldsoffer ser ut. Precis som vår uppfattning vi fick under våra intervjuer med informanterna visade det sig att de tänkte på kvinnor och barn som de som vanligtvis har den svaga positionen. I Kullberg et al. (2015) beskrivs det även att det i forskning har visats att män som är våldsoffer ses som mindre trovärdiga när de bemöts av personer som jobbar inom området (Kullberg et al. 2015:12). Kan detta bero på bristen av utbildning i ämnet? Detta är en fråga som vi direkt kommer att tänka på när vi läser detta och om man ska se på vad våra informanter uppger gällande utbildning och kunskap kring ämnet män som våldsoffer i en nära relation styrker hypoteserna varandra.

Samtliga informanter som vi intervjuat uppger att det inte anser sig ha fått likvärdig utbildning eller kunskap när det gäller män som våldsoffer i nära relationer. Swan och Snow (2010) skriver i sin forskning att det finns olika former av våld när kvinnan är förövaren och mannen offret. De skriver att i de fall där kvinnan är den som utövar våld mot en man i en nära relation har även kvinnan själv blivit utsatt för våld av mannen. Swan och Snow (2010) menar att i de fallen som kvinnan utsätts för våld är det oftast ett grövre typ av våld vilket är viktigt att poängtera av säkerhetsskäl samt i arbetet gällande att kunna förebygga våld i alla relationer. Med den forskningen i beaktning borde socialsekreterarna få tillgång till verktyg och kunskap för att kunna kartlägga psykisk misshandel, men även verktygen till att kunna fastställa vilken typ av partnervåld som det rör sig om att de allvarligaste formerna som kräver omedelbara åtgärder kan skiljas från de som kan lösas med parterapi och samtal med socialtjänsten och kurator mm. Genom att kunna hjälpa båda parter ur den destruktiva relationen de befinner sig i på rätt vis kan man stoppa våldet från att eskalera och att någon av parterna utsätts för grövre våld.

Socialstyrelsen (2020) inkorporerar internationell forskning (Kelly & Johnson , 2008) i de synsätt som gäller för Sveriges arbete mot våld i nära relationer genom att belysa Kelly & Johnssons (2008) typologi där det menar att de funnit att kontroll våld utövas i störst utsträckning av män och att de männen ofta har kvinnofientliga attityder (Socialstyrelsen, 2020). Dessa män söker oftast inte hjälp för sina handlingar och detta kan bero olika saker,

t.ex. att individen har någon slags personlighetsstörning såsom narcissism vilket kan göra att individen inte anser att han/hon har gjort något fel (Socialstyrelsen, 2020).

Vad vi vet finns det inte någon liknande undersökning eller forskning för kvinnor som utövar våld i nära relationer, vilket gjorde det svårt för oss att kunna konstatera att det oberoende av kön, är svårt för personer med en personlighetsstörning att se att man själv bidragit till den situation som uppstått. Är det att kvinnan i relationen som utövar våld mot en man lider av någon psykisk sjukdom som ligger till grunden till hennes agerande är detta vad vi kan se även en nyckel till att kunna nå personer som utövar våld i en nära intim relation. Personen som lider av en psykiskt störning av någon form kanske har en kontinuerlig kontakt med sjukvården, där personen kanske kan mötas upp och kartläggas utifrån det risker som möjligtvis finns med en sådan störning/svårighet. Då vi kan se att det annars kan vara mycket svårt för en socialsekreterare att även besitta kunskaper inom psykologiska/psykiatriska bedömningar.

De vi tagit del av är att det i Sverige år 2011 anmäldes över 12000 fall till polisen av misshandel som var riktat mot en man där kvinnan var förövaren. Men trots att det inkommit över 12000 anmälningar mot en kvinna finns det fortfarande bara mottagningar som arbetar med behandling för personer som utövat våld mot en person som de är i relation med, riktat mot män som våldsutövare. De behandlingsmetoder som idag finns för män som utövar våld i en nära intim relation finns som enskilda behandlingar, gruppbehandlingar och även behandlingsprogram via kriminalvården. All den behandling som riktar sig mot män som utövar våld i en nära relation är baserad på forskning och studier. Enligt SBU (2012) som i sin upplysningstjänst svarat på en fråga om vilka behandlingsmetoder som har effekt mot återfall i nära relationer anger i sitt svar att de i sin översikt funnit att det idag helt saknas behandlingsformer för kvinnor som använder våld mot män i nära relationer.

Även detta har givetvis försvårat för socialsekreterarna om det skulle möta en kvinna där det kan kartläggas att det är kvinnan som utsätter mannen för våld, för socialsekreteraren har trots sin upptäckt, ingenstans att hänvisa kvinnan för att få hjälp för sitt beteende. Snow & Swan (2010) poängterar i deras artikel att det finns många skillnader i beteenden och motivation mellan kvinnors och mäns våld i en nära intim relation, behandlingsmetoder för partnervåld som är baserade på manliga modeller kommer inte vara lika effektiva för kvinnor. Det innebär således att om en kvinna självmant skulle söka hjälp via socialtjänsten, för att hon

utövar våld mot den man som hon har eller har haft en relation med, förmodligen inte kommer att finna stöd eftersom att det inte finns någon behandlingsmetod som är anpassad för kvinnor som utövar våld mot män och som skulle kunna ge effekt för henne baserat på Snow & Swans (2010) forskning.

4.4 Slutsatser för studien

Genom tolkning och analys av informanternas svar har vi haft för avsikt att besvara studiens syfte och frågeställningar. Genom frågeställningarna har vi haft som ambition att ta reda på om socialsekreterare anser att det finns likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda till män som blir utsatta för våld i en nära intim relation som det gör till kvinnor. Vi har även haft för avsikt att ta reda på om socialsekreterarna anser att de har den kunskap och utbildning som krävs för att kunna hjälpa män som är utsatta för våld i en nära relation.

De vi tydligt kunde se genom intervjuerna var att erfarenheten kring män utsatta för våld i en nära relation var bristfällig hos det flesta av våra informanter och att vissa inte ens stött på en situation där det varit mannen som varit offret. Men de socialsekreterare som vi intervjuat som hade stött på utsatta män är av den tydliga uppfattningen att det inte finns likvärdiga insatser att erbjuda männen som det går att erbjuda en kvinna som är utsatt för våld i en nära relation.

Samtliga informanter upplever att det inte har kunskap och utbildning kring män som våldsoffer i en nära relation men även att det inte har pratats något om män som våldsoffer under de utbildningar som de gått.

Vi tänker att anledningen till att hjälpinsatserna inte är likvärdiga till stor del beror på att riktlinjerna och instruktionerna från regeringen gör att man jobbar i en viss riktning och på så sätt inte har något fokus på kvinnors våld mot män.

Vi har tydligt kunnat sett genom studiens gång att det finns en uppsjö av hjälpinsatser för kvinnor genom organisationer, som exempelvis kvinnojourer och hjälplinjer för kvinnor medan vi endast har funnit en telefonjour vars arbete är inriktat på män.

Trots att det finns internationell och nationell forskning (Socialstyrelsen, 2020; Kelly & Johnson 2008) som visar att den vanligaste formen av våld i nära relationer är situationsvåld där män och kvinnor uppges använda denna typ av våld i samma utsträckning, kan vi dra slutsatsen att det råder kunskapsbrist generellt i samhället om kvinnors våld mot män.

Vi vill poängtera och förtydliga att vi genom hela studien enbart haft ett fokus på att alla människor ska få den hjälp som situationen de befinner sig i kräver, oavsett var man bor eller beroende på vilken könstillhörighet man har.

5. Avslutande diskussion

I detta kapitel kommer resultatet utefter våra frågeställningar redovisas. I kapitlet presenteras vår tolkning och våra reflektioner av resultatet för att avslutningsvis framställa en slutsats för att besvara studiens syfte samt frågeställningar.

5.1. Metoddiskussion

Vid val av metod övervägde vi vad som skulle passa vår undersökning bäst. Varje metod ger oss kunskap men vi ansåg att den kvalitativa metoden passar det vi vill undersöka bättre än den kvantitativa metoden.

För att uppfylla vårt syfte fick vi noggrant göra ett val mellan att göra en kvantitativ eller kvalitativ undersökning. Den kvantitativa metoden hade gett oss mer översiktliga svar och vi hade inte haft möjligheten att ställa de följdfrågor som vi ville för att fördjupa vår kunskap. Vårt val föll tillslut på den kvalitativa metoden eftersom att vi då mer flexibelt kunde anpassa oss till de svar vi fick och följa upp med frågor vi kunde mätta den data vi fick in. Denna möjlighet saknas tyvärr vid kvantitativ metod som är låst till de frågor man valt ut (Bryman, 2018).

Nackdelen med att använda en kvalitativ metod är att vi inte får någon beskrivande kunskap och har inte kunnat se omfattningen av det valda ämnet. Däremot har vi nu fått en hel del kunskap som skulle kunna ligga till grund för en hypotes om detta som kan användas för en kvantitativ undersökning.

Till en början hade vi tänkt att ha semistrukturerade intervjuer, men när vi kom i kontakt med den första intervjupersonen upptäckte vi att det räckte med att ställa två frågor för att få svar på våra frågeställningar. Därför valde vi att byta till ostrukturerade intervjuer istället. De ostrukturerade intervjuerna påminner enligt Bryman (2018) mer om ett öppet samtal där forskaren kan ställa en fråga som intervjupersonen kan svara på samt associera fritt. Bryman (2018) menar att en ostrukturerad intervju även gör det möjligt för forskaren att ställa följdfrågor relevanta för studien.

Eftersom vi använde oss av ostrukturerade intervjuer gav intervjupersonerna oss en tydlig bild av hur just de anser att det ser ut gällande hjälpsatser för män som är utsatta för våld i

en nära relation. Om vi hade valt en mer strukturerad intervjustil hade vår insamlade data förmodligen inte gett oss möjligheten att få intervjupersonerna att prata fritt och själva välja hur de skulle ge oss svar på våra frågeställningar.

För att uppnå trovärdighet i studien har vi beskrivit hur datainsamlingen har genomförts att läsaren kan se hur vi gick tillväga för att samla in datan under själva forskningsprocessen. Vi har även beskrivit urval av intervjudeltagare och redogjort för hur analysprocessen gick till genom att visa hur vi har kodat och utifrån det hittat teman.

Vi är medvetna om att vi kunde fått en mer omfattande analys om vi hade intervjuat fler informanter vilket är viktigt, speciellt i det fallet då det redan från början inte finns mycket forskning på området. Det var även svårt vid intervjuerna att få mer utvecklade svar eftersom att några av respondenterna själva menade att de inte har fått någon utbildning när det gäller just män som våldsoffer och kvinnor som förövaren.

5.2 Resultat- och analys diskussion

I vår studie hade vi två frågeställningar varav den första är "Har socialtjänsten likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda till män som blir utsatta för våld i en nära intim relation som det gör till kvinnor?". Vårt resultat har visat att samtliga socialsekreterare som vi intervjuat uppger att det inte finns likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda en man som är utsatt för våld i en nära relation. Av de personer som vi intervjuade uttryckte någon att det inte var förekommande att komma i kontakt med en utsatt man och en annan hade stött på en man som var utsatt för våld men att det inte var lika vanligt förekommande.

Vi har genom studien kunnat dra slutsatsen att vår första fråga tydligt hänger ihop med vår andra frågeställning : "Får socialsekreterare som arbetar med våld i nära relationer den kunskap och den utbildning de behöver för att kunna hjälpa män som är utsatta för våld i en nära intim relation?". Resultatet visade tydligt på att de socialsekreterare som vi intervjuade inte ansåg sig ha fått likvärdig utbildning eller likvärdig kunskap om män som våldsoffer som de har fått om kvinnor som våldsoffer i en nära relation. En socialsekreterare uttryckte även att på alla utbildningar som hon gått har det bara varit ett fokus på män som förövare och kvinnor som våldsoffer i nära relationer.

Vi tror att kunskapsbristen kring ämnet män som våldsoffer i nära relationer i sin tur har lett till att de enskilda kommunerna och deras socialtjänster inte ges rätt förutsättningar till att kunna erbjuda män och kvinnor likvärdiga hjälpinsatser när de blir eller har blivit utsatta för våld i en nära relation. Vi har tydligt kunnat sett genom studiens gång att det finns en uppsjö av kvinnojourer och hjälplinjer för kvinnor medan vi endast funnit en jour inriktad på män.

5.3 Förslag till vidare forskning

I framtida forskning skulle det vara intressant att se en fortsatt undersökning av hur fler organisationer och myndigheter jobbar med män som våldsoffer i nära intima relationer för att få en ännu mer omfattande bild av området. Samt att i framtiden se mer forskning kring våld i nära relationer där männen är våldsoffer och kvinnor förövarna och vad för hjälpinsatser som kan anses vara lämpliga.

Referenslista

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1191/1478088706qp063oa?needAccess=true>

(Hämtad 18-05-2022).

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder. 3. uppl.*, Malmö: Liber AB

Dalen, M. (2015). *Intervju som metod. 2. uppl.*, Malmö: Gleerups Utbildning AB

Falun Kommun. (10 november 2021). *Kvinnojour och mansjour.*

<https://www.falun.se/stod--omsorg/akut-hjalp-krishantering/kvinnojour-och-mansjour.html>

(Hämtad 12-05-2022).

Gagnef Kommun. (24 mars 2022). *Mansjour.*

<https://gagnef.se/stod-omsorg-och-varld/akut-hjalp/mansjour/> (Hämtad 12-05-2022).

Jämställdhetsmyndigheten. (13 januari 2022). *Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.*

<https://jamstalldhetsmyndigheten.se/fakta-om-jamstalldhet/nationell-strategi-for-att-forebygg-a-och-bekampa-mans-vald-mot-kvinnor/> (Hämtad 09-05-2022).

Kelly, B. J., & Johnson, P. M. (2008). Differentiation among types of intimate partner violence: Research update and implications for interventions. *Family Court Review*, 46(3).

[https://onlinelibrary-wiley-com.www.bibproxy.du.se/doi/epdf/10.1111/j.1744-1617.2008.002](https://onlinelibrary-wiley-com.www.bibproxy.du.se/doi/epdf/10.1111/j.1744-1617.2008.00215.x)

[15.x](https://onlinelibrary-wiley-com.www.bibproxy.du.se/doi/epdf/10.1111/j.1744-1617.2008.00215.x) (Hämtad 15-04-2022).

Kullberg, C., Skillmark, M., Nord, C., Pers, A., Fäldt, J. (2015). *Förståelse, bedömningar och hjälpinsatser: Socialarbetares arbete med män som våldsoffer.* (Rapport 1653-9362:02).

Högskolan Dalarna. <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:799370/FULLTEXT01.pdf>

(Hämtad 12-04-2022).

Kvale, S., Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun* (uppl. 3:2). Lund: Studentlitteratur AB

Kvinnofridslinjen. (24 mars 2022). *Om stödtelefonen*.

<https://kvinnofridslinjen.se/sv/om-stodtelefonen/> (Hämtad 12-05-2022).

Kvinnofridslinjen. (24 mars 2022). *Vanliga frågor om Kvinnofridslinjen*.

<https://kvinnofridslinjen.se/sv/om-stodtelefonen/vanliga-fragor-om-kvinnofridslinjen/>

(Hämtad 14-05-2022).

Kvinnohuset Örebro. (24 mars 2022.). *Om föreningen*.

<https://www.unizonjourer.se/kvinnohusetorebro/om-oss/> (Hämtad 12-05-2022).

Lidingö Kvinnojour. (24 mars 2022). *Om våld*.

<https://www.unizonjourer.se/lidingokvinnojour/om-vald/> (Hämtad 09-05-2022).

Mansjouren. (24 mars 2022). *Om oss*.

<https://www.mansjouren.se/sv-SE/om-oss-34315848> (Hämtad 06-05-2022).

Motion 2016/17:3551. *Makt, mål och myndighet - feministisk politik för en jämställd framtid*.

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/med-anledning-av-skr-20161710-makt-mal-och_H4023551 (Hämtad 19-04-2022).

Nationellt centrum för kvinnofrid. (31 mars 2022). *Kvinnojourernas verksamhet*.

<https://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/kommunernas-kvinnofridsarbete/kvinnojourernas-verksamhet/> (Hämtad 06-05-2022).

Nationellt centrum för kvinnofrid. (18 maj 2022). *Våld i nära relationer*.

[Våld i nära relationer - Nationellt centrum för kvinnofrid \(NCK\) - Uppsala universitet \(uu.se\)](https://www.nck.uu.se/vald-i-nara-relationer)
(Hämtad 10-05-2022).

Polisen. (20 april 2020). *Det här är brott i nära relationer*.

<https://polisen.se/utsatt-for-brott/olika-typer-av-brott/brott-i-nara-relation/vad-raknas-som-brott-i-en-nara-relation/> (Hämtad 18-04-2022).

Regeringskansliet. (2016, november 21). *En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor*. (Skr. 2016/17:10).

<https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2016/11/nationell-strategi-for-att-forebygga-och-bekampa-mans-vald-mot-kvinnor/> (Hämtad 20-04-2022).

Regeringskansliet. (2021, 5 mars). *Regeringens arbete med att förebygga våld i nära relationer förstärks* [Pressmeddelande].

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/03/regeringens-arbete-med-att-forebygga-vald-i-nara-relationer-forstarks/> (Hämtad 20-04-2022).

Riksdagen. (3 oktober 2012). *Stöd till mans- och kvinnojourer*.

[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/stod-till-mans--och-kvinnojou-
rer_H002So318](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/stod-till-mans--och-kvinnojou-
rer_H002So318) (Hämtad 25-04-2022).

SBU. (2012). *Behandling av män som utövar våld i nära relationer* (SBU utvärderar).

<https://www.sbu.se/contentassets/1b2db2a6966743acb2fbca6e75f0fe71/vald-i-nara-relationer.pdf> (Hämtad 26-04-2022).

Socialstyrelsen. (2020). *Behandlingsmetoder för personer som utövar våld i nära relationer* (Artikelnummer 2020-3-6697).

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-3-6697.pdf> (Hämtad 02-05-2022).

Socialstyrelsen. (2021). *Nya bestämmelser om förebyggande av våld i nära relationer och om barnfridsbrott*. Meddelandeblad. Nr 5/2021, Juni 2021.

[https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/meddelandeb-
lad/2021-6-7504.pdf](https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/meddelandeb-
lad/2021-6-7504.pdf) (Hämtad 18-05-2022).

Swan, C. S., Gambone, J. Laura., Caldwell, E. J., Sullivan, P. T., Snow, L. D. (2010). A review of research on women's use of violence with male intimate partners. *Violence and Victims*, 23(3).

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2968709/pdf/nihms244725.pdf>
(Hämtad 23-04-2022).

Vetenskapsrådet. (2017). God forskningssed. Reviderad utgåva. Stockholm: Vetenskapsrådet.
https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forskningssed_VR_2017.pdf (Hämtad 2020-04-18). (Hämtad 15-05-2022).

Bilagor

Bilaga 1 - Intervjuguide

Bilaga 2 - Samtyckesblankett

Bilaga 3 - Informationsbrev

Bilaga 4 - Intyg om samarbete

Bilaga 1

Intervjuguide

1. Får socialsekreterare som arbetar med våld i nära relationer den kunskap och den utbildning de behöver för att kunna hjälpa män som är utsatta för våld i en nära intim relation?
2. Har socialtjänsten likvärdiga hjälpinsatser att erbjuda till män som blir utsatta för våld i en nära intim relation som det gör till kvinnor?

Notering

Vi hade från början tänkt använda oss av semistrukturerade intervjuer i uppsatsen men valde istället att ha ostrukturerade intervjuer efter att ha intervjuat den första informanten där vi märkte att det räckte med *endast* de två frågorna ovan för att få den informationen vi behövde.

Istället för att ha flera förutbestämda frågor som styr intervjun i en viss riktning fann vi att ett mer öppet samtal där informanterna kunde prata fritt utifrån de två frågorna ovan fungerade väldigt bra för att uppnå vårt syfte.

Bilaga 2

Samtyckesblankett

Jag samtycker härmed till att delta i studien ”män som våldsoffer i nära relationer”, utförd av två studenter vid Högskolan Dalarna. Jag är medveten om studiens syfte är att undersöka hur hjälpinsatser för män som är utsatta för våld i en nära relation ser ut och hur stödet i samhället ser ut och utifrån det bidra med kunskap kring ämnet “män som våldsoffer i en nära relation”.

Jag har blivit informerad om att intervjun och deltagandet i studien är frivillig och att jag när som helst kan välja att avbryta mitt deltagande om så önskas utan närmare motivering.

Mina personuppgifter kommer inte att spridas vidare och min identitet kommer därför inte att avslöjas eller kunna spåras.

Uppgifterna kommer även att bevaras på ett sådant sätt att obehöriga inte kan ta del av dem.

Jag är medveten om att den information som jag lämnar kan komma att publiceras offentligt.

Ort och datum

.....

Informant

.....

Student

.....

Bilaga 3

Informationsbrev

Information och förfrågan om deltagande i intervju angående hur du som socialsekreterare arbetar inom socialtjänsten i din kommun och hur stödet är beroende på vilket kön som är offer när det förekommer våld i en nära relation.

Vår målsättning och syfte med denna studie är att undersöka om det finns likvärdiga hjälpinsatser i samhället för män som är utsatta för våld i en nära intim relation som för kvinnor i en likvärdig situation. Vårt syfte är även att nå en djupare förståelse kring om socialsekreterare som arbetar med våld i nära relationer inom socialtjänsten anser sig ha den kunskap och den utbildning de behöver för att kunna hjälpa och stötta män som är utsatta för våld i en nära intim relation.

Vi vill därför genomföra intervjuer med socialsekreterare som arbetar och möter familjer där våld kan förekomma med förhoppningen att resultatet i studien kan leda till ökad kunskap kring ämnet ”män som våldsoffer i en nära relation”.

Vi vill mot denna bakgrund ta del av din kompetens och dina erfarenheter som socialsekreterare då de skulle vara av stort värde för oss i vår studie.

Intervjun kommer att genomföras via telefon och intervjun beräknas inte ta mer än 20 minuter. Intervjun kommer att spelas in med hjälp av mobiltelefonen, om du givetvis godkänner det.

Du blir intervjuad helt frivilligt och du kan när som helst avbryta intervjun och ditt deltagande utan någon motivering.

Intervjun med dig kommer att behandlas konfidentiellt och du kommer att vara helt anonym. Inspelningen kommer att behandlas så att ingen obehörig kan ta del av den eller spåra den till dig och den kommer endast att användas under tiden som vi skriver uppsatsen och efter det raderas.

När studien är färdig kommer den eventuellt att publiceras offentligt på Diva portalen, det är ett publiceringssystem för studentuppsatser och forskningspublikationer. Men kan om du önskar skicka den direkt till dig när den är färdig via mail.

Vi som skriver denna uppsats heter Ebba och Amanda och studerar samhällsvetarprogrammet vid högskolan Dalarna med sociologi som huvudämne. Denna studie genomförs med anledningen av att det i vår utbildning ingår att skriva en kandidatuppsats.

Vid eventuella frågor kring studien är ni välkomna att maila eller ringa oss.

Studenter:

Amanda Belin

amanda.belin@live.se

076- 200 74 64

Ebba Hamberg

h19ebbha@du.se

073-442 05 62

Handledare:

Peter M. Jansson

pja@du.se

Bilaga 4

HÖGSKOLAN DALARNA
Sociologi

INTYGANDE OM SAMARBETE

Härmed intygas att föreliggande examensarbete, 15 hp inom huvudområdet sociologi med titeln:
Män som våldsoffer i nära relationer.

är skriven i samarbete mellan nedanstående personer och att var och en av författarna har bidragit i samma omfattning till uppsatsens innehåll:

Underskrift: Edda Hamberg

Namnförtydligande: Edda Hamberg

Underskrift: Amanda Belin

Namnförtydligande: Amanda Belin

Datum: 29/5-22

Ort: LUDVIKA/SÖDERHAMN